

בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

05 מאי 2010

ת"ק 8307-01-10 פדורנק ואח' נ' הכשרת הישוב חברה לביטוח בע"מ ואח'

בפני כב' השופטת נסרין עדוי

ניקולאי פדורנק

התובע

נגד

הכשרת הישוב חברה לביטוח בע"מ

הנתבעת

--	--

נגד

צדדי ג'	1. אלבארי עלי 2. ביטוח חקלאי חברה לביטוח בע"מ

1

2

החלטה

3

4

5

רכבו של התובע (להלן: "הרכב") ניזוק בתאונת דרכים בה היה מעורב ביום 2.7.09 (להלן:

6

"התאונה"). הרכב נפגע בחלקו האחורי על ידי רכב אחר שהיה נהוג בידי צד ג' 1.

7

8

הנתבעת, ובכל המונחים הרבלנטיים לתביעה, ביטחה את רכבו של התובע על פי פוליסת ביטוח מקיף.

9

10

11

התובע טוען כי התאונה ארעה בשל אשמו הבלעדי של צד ג' 1 ועל כן, הנתבעת שלחה הודעה כנגד צדדי ג' (הנהג הפוגע ומבטחתו).

12

13

14

בדיון שהיה קבוע בפניי, התייצבו התובע ונציג מטעם הנתבעת. מטעם צדדי ג' לא הייתה הופעה. על

15

פי אישור המסירה הקיים בתיק, צדדי ג' זומנו לדיון ליום 13.9.10 ולא מצאתי בתיק אישור מסירה

16

לדיון שהוקדם ליום 22.4.10 שהתקיים בפניי.

17

18

בדיון בפניי, התובע נחקר על ידי נציג הנתבעת והצדדים סיכמו טענותיהם.

19

I מתוך 7

בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

05 מאי 2010

ת"ק 8307-01-10 מדורנק ואח' נ' הכשרת הישוב חברה לביטוח בע"מ ואח'

1 בתביעה נטען, כי שמאי מטעם התובע העריך כי לרכב נגרמו נזקים בסך של 22,693.21 ₪ לפני מע"מ.
2 לאחר תוספת מע"מ, הנוק הגולמי שנגרם לרכב עקב התאונה עמד ע"ס 26,438 ₪.
3
4 התובע שילם לשמאי שכ"ט ומע"מ בגיננו בסך כולל של 2,167 ₪.

5
6 הערה מקדמית: בהמשך הדיון, תידון השאלה האם שמאי זה הינו, אכן שמאי מטעם התובע או
7 מטעם הנתבעת.

8
9 בטרם יפנה לנתבעת, ובהמלצת סוכן הביטוח, התובע ניסה לקבל פיצוי עבור נזקיו מאת צדדי ג', אך
10 ללא הצלחה. על כן, התובע שב ותבע את מבטחתו, הנתבעת וזאת, בחלוף 90 יום מיום הערכת
11 השמאי ועד מיצוי ההליכים מול צדדי ג' ללא הצלחה.

12
13 ביום 27.11.09 כעבור כחמשה חודשים מיום התאונה, ולאחר שהרכב כבר תוקן, הנתבעת בדקה את
14 הרכב על ידי שמאי מטעמה שהעריך את נזקי הרכב בסך של 24,454.11 ₪ (כולל מע"מ כחוק) והעריך
15 את שווי ירידת הערך של הרכב בסך של 7,332.6 ₪.

16
17 הנתבעת שילמה לתובע את הסכומים שלהלן: סך של 28,999 ₪ (בגין הנוקים לרכב על פי הערכת
18 שמאי מטעמה, סך של 500 ₪ עבור שכ"ט השמאי הרשאות (במקום סך של 2,167 ₪ ששולם בפועל על
19 ידי התובע שצירף לכתב תביעתו קבלה עבור תשלומה), ירידת ערך על פי הערכת השמאי מטעמה
20 ובקיצו השתתפותו העצמית של התובע).

21
22 התובע טוען כי הנתבעת חייבת לשלם לו את ההפרשים שלהלן ואשר הופחתו על ידה שלא כדין:

- 23
24 - סך של 1,982 ₪, עבור ההפרש בין סך הנוקים כפי שהוערכו על פי שתי חוות הדעת.
25 - סך של 1,667 ₪ עבור ההפרש בין הסכום ששולם על ידי התובע בגין שכ"ט השמאי כולל
26 מע"מ, לבין הסכום ששולם בפועל על ידי הנתבעת.
27 - סך של 3,334 ₪ בגין ההפרש בין שתי הערכות השמאים לגבי ירידת הערך.

דיון והכרעה

28
29
30
31 התובע טוען, כי למחרת יום התאונה הודיע לסוכן הביטוח על התאונה. סוכן הביטוח ביקש מהתובע
32 להעביר את הרכב למוסד מורשה של הונדה, למוסד "ארוז". התובע העביר את הרכב למוסד ארוז
33 ובאותו יום נשלח אליו שמאי על ידי סוכן הביטוח. השמאי ביצע את ההערכה ומסר את הפרטים
34 לסוכן והמוסד החל בתיקון הרכב.
35

בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

05 מאי 2010

ת"ק 10-01-8307 פדורנק ואח' נ' הכשרת הישוב חברה לביטוח בע"מ ואח'

1 התובע טוען כי בהימנעות הנתבעת מתשלום מלוא שכר טרחת השמאי, היא פעלה שלא כדין ובניגוד
 2 להנחיות המפקח על הביטוח.
 3
 4
 5 התובע טוען עוד, כי הנתבעת פעלה בחוסר תום לב כאשר הסתמכה על שומת שמאי מטעמה שבדק
 6 את הרכב ביום 27.11.09 לאחר תיקונו, ולאחר שחלף זמן רב לאחר מועד קרות התאונה. וכי שמאי
 7 הנתבעת נמנה על רשימת שמאי הבית של הנתבעת על אף העובדה שהמפקח על הביטוח הוציא
 8 הנחייה לחברות הביטוח שלא להעסיקם. התובע טען עוד, כי השמאי מטעם הנתבעת פעל בניגוד
 9 להנחיות משרד התחבורה והמועצה המייעצת לשמאי הרכב בכך שערך את חו"ד עפ"י תוכנה
 10 שמאית ולא הפעיל שיקול דעת.
 11
 12 מנגד, הנתבעת טענה, כי הנוקים הנטענים וחו"ד שצורפה לכתב התביעה מוכחשים וכי אין כל קשר
 13 סיבתי בין הנוקים הנטענים לאירוע התאונה. הנתבעת ביקשה לאמץ את חוות דעתו של השמאי
 14 מטעמה. הנתבעת טענה עוד, כי התובע לא עשה די להקטנת נזקיו, ובין היתר, הוא פנה לשמאי
 15 חיצוני אשר גבה ממנו שכר טרחה מופרז, כשהנתבעת יכלה להפנותו לשמאי "מתוך רשימה שהוא
 16 היה יכול לבחור ממנה בכל מוסד שהוא רוצה" (בעמ" 3 שורות 22-23 לפרוטוקול) ועל כן, לגישת
 17 הנתבעת, היא אינה צריכה לשלם לתובע את מלוא שכר טרחת השמאי מטעמו.
 18
 19 ראשית כל, מדובר בתובע שפנה לסוכן הביטוח שהינו שלוח של הנתבעת. לא ברי על סמך מה טוענת
 20 הנתבעת להפרדה בינה לבין סוכן הביטוח. מכל מקום, הנתבעת לא טענה ולא הוכיחה כי בנסיבות
 21 העניין, הסוכן פעל כשלוח מטעם התובע.
 22
 23 שנית, בהמלצת סוכן הביטוח, התובע ניסה למצות את ההליכים מול המזיק (צדדי ג' בתביעה דנק).
 24 התובע לא הזמין את השמאי ולא ידע מי זה השמאי. אותו שמאי נשלח אליו על ידי סוכן הביטוח.
 25 מבחינת התובע, הכתובת של הנתבעת, הינה סוכן הביטוח שהינו השלוח של הנתבעת (רי לעניין זה
 26 הוראת סעיף 35 לחוק חוזה הביטוח, תשמ"א-1981). משקיבלה הנתבעת הודעה על מקרה הביטוח,
 27 באמצעות סוכן הביטוח, ומשסוכן הביטוח הפנה את התובע לניסיון מיצוי ההליכים מול המזיק
 28 בטרם יפעיל את הביטוח, ומששלח הסוכן את השמאי מבלי שהסביר לתובע כי באפשרותו לבחור
 29 שמאי מתוך הרשימה של הנתבעת גם ללא הפעלת פוליסת הביטוח כטענת הנתבעת, אזי אין לנתבעת
 30 להלין אלא על עצמה. לעניין זה, ר' בר"ע 3395/08 מיכאל ברית נ' מנורה (פורסם בנבו) כי: "אין
 31 מניעה כי חברת הביטוח תודיע מראש למבוטחיה כי עליהם לפנות לשמאים מטעמה, וכי שכר
 32 השמאות יוגבל. משלא עשתה כן, אין בקיומו של הסדר השמאים, כדי ללמד על שכר שמאות
 33 חריג; העובדה שניתן היה לשלם שכ"ט נמוך מזה ששולם, אילו נתנה חוות הדעת כחלק מהסדר
 34 עם חברות הביטוח, אינה מובילה בהכרח למסקנה כי מדובר בשכר טרחה חריג, ועל הטוען לשכר
 35 חריג להצביע על טווח גובה השכר הנתבע על ידי שמאים, וכי השכר הספציפי גבוה באופן

בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

05 מאי 2010

ת"ק 10-01-8307 פדורנק ואח' נ' הכשרת הישוב חברה לביטוח בע"מ ואח'

- 1 משמעותי מהמדרג הגבוה האמור; אדם שניזוק והוא מבוסס זכאי לקבל את כול נזקיו לרבות
2 ההוצאות שהוציא לצורך הוכחת תביעתו, גם אם טרם נקט הליך משפטי. סיום הליך לפני משפט
3 אינו מחייב כי הניזוק יישא, ולו בחלק מזערי של נזקיו".
4
5 עליי לציין, כי במהלך חקירתו הנגדית ע"י נציג הנתבעת, התובע יצר עליי רושם אמין ביותר.
6 התרשמתי מתובע אשר פעל בהתאם להנחיות סוכן הביטוח/שלוח הנתבעת. לתובע לא היה ידע ו/או
7 הבנה בענייני הביטוח וסמך על המלצות סוכן הביטוח. הנתבעת ניסתה לתלות את יהבה בעובדה כי
8 התובע לא תבע את סוכן הביטוח ו/או לא זימן אותו למתן עדות מטעמו. טענה זו עדיף אם לא
9 הייתה נטענת בנסיבות העניין, במיוחד כאשר יכלה הנתבעת לזמן את הסוכן בעצמה שיבוא ויתמוך
10 בטענותיה. הנתבעת לא עשתה כן, וטענה כי סוכן הביטוח אינו שלוח שלה והינו שלוח של התובע.
11 טענה זו נטענה בעלמא, וכמפורט לעיל, אין בידי לקבלה.
12
13 זאת ועוד, העובדה כי התובע שילם לשמאי, אין משמעה בנסיבות דנן, כי מדובר בשמאי מטעם
14 התובע. כאמור לעיל, הסדר זה נעשה על מנת להימנע מהפעלת פוליסת הביטוח באותו שלב ועד
15 למיצוי ההליכים מול המזיק. על פי עדות התובע וטיעוניו בפניי, ניתן היה להתרשם, כי נושא
16 השמאות נעשה על דעת הנתבעת באמצעות סוכן הביטוח, אך באותו שלב, עוכבה הפעלת הביטוח עד
17 למיצוי ההליכים כנגד המזיק. על כן, בהמלצת סוכן הביטוח ומבלי שניתן לתובע הסבר כלשהו
18 אודות הליך בחירת השמאי ומבלי שניתנה לתובע אפשרות כלשהי לבחור שמאי מטעמו, נשלח שמאי
19 על ידי סוכן הביטוח.
20
21 לחילופין, ולמען הזהירות בלבד, וגם אם אניח, כי מדובר בשמאי מטעם התובע, עדיין, ולאור
22 הכרעתו העקרונית של המפקח על הביטוח מיום 19.4.99, עם המצאת חשבונית מס כדן, המעידה כי
23 שכר טרחת השמאי שולם לשמאי בפועל, על הנתבעת לשלם לתובע אותו סכום. גם לפי ההבהרה
24 מיום 30.5.99 שהוצאה ע"י המפקח על הביטוח בעקבות החלטה העקרונית הנ"ל, עדיין, מסקנתי
25 בעינה נשארת. הנתבעת העלתה טענה סתמית, כי שכר טרחתו של השמאי מטעם התובע (ולעניין זה
26 אתייחס עוד בהמשך) מופרז. טענה זו לא הוכחה על ידי הנתבעת שהנטל עליה להוכיח כי הינו מופרז.
27 לעניין זה, ר' פסק דינה של כבי' השופטת ברכה בר זיו ב- רת"ק 2799-12-08 פלג נ' מנורה חב'
28 לביטוח, עמ' 2 (פורסם בנבו) כי: "המבקשת גם צודקת בטענתה כי לאור הנחיות משרד האוצר אגף
29 שוק ההון ביטוח וחסכון, זכאי המבוטח להחזר תשלום ששילם לשמאי עם המצאת חשבונית מס
30 כדן (כמפורט בהנחיות שצורפו לבקשת המבקשת), כאשר טענות המשיבה בנסיבות העניין אודות
31 ההפרזה בשכ"ט היו סתמיות בלבד ובלתי מבוססות". לא זו אף זו: על פי ההבהרה להנחיה
32 העקרונית, באם השכר היה מופרז, הנתבעת רשאית לפנות בתלונה לוועדת האתיקה המקצועית של
33 השמאים או להותיר ההכרעה לבית המשפט המוסמך. במקרה דנן, הנתבעת עשתה דין לעצמה. לא
34 הגישה תלונה לוועדת האתיקה המקצועית ולא הותיה את ההכרעה לבית המשפט המוסמך. הנתבעת

בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

05 מאי 2010

ת"ק 10-01-8307 פדורנק ואח' נ' הכשרת הישוב חברה לביטוח בע"מ ואח'

1 העדיפה להפחית משכר טרחת השמאי על חשבון המבוטח. מעשה זה גובל בחוסר תום לב ומנוגד לכל
2 דין.
3
4 לאור האמור לעיל ומשצירף התובע לתביעתו חשבונית מס על סך של 2,167 ₪ אשר שולמו לשמאי,
5 הנני מקבלת את טענת התובע לתשלום ההפרש בגין שכר טרחת השמאי ששולם על ידו לבין החלק
6 ששולם על ידי הנתבעת.
7
8 ובאשר לפער בין חוות הדעת מטעם שני השמאים:
9
10 כמפורט לעיל, משפעל התובע בהתאם להנחיות סוכן הביטוח/השלוח מטעם הנתבעת, ובחר למצות
11 תחילה את ההליכים כלפי המזיק והמתין עם הפעלת פוליסת הביטוח שרכש אצל הנתבעת, והעמיד
12 את הרכב לבדיקת השמאי שנשלח אליו דרך סוכן הביטוח, סבורני כי שמאי זה אמור לחייב את
13 הנתבעת.
14
15 זאת ועוד, בהתאם להוראת סעיף 3 לחוזר ביטוח 8-1-2007 שתחילתו מיום 1.10.07 (להלן:
16 "החוזר"), הערכת הנזק לאחר קרות מקרה הביטוח, אמורה להתבצע **בטרם תיקון הנזק**. התנהגותה
17 של הנתבעת במקרה דנן, הייתה מנוגדת לכלל הוראות חוזר הביטוח הנ"ל. על פי הוראות חוזר זה,
18 לאחר קרות מקרה הביטוח, **ולפני תיקון הרכב**, יבחר המבוטח שמאי חוץ מתוך רשימת שמאי החוץ
19 של המבוטח, על מנת להעריך את הנזק לרכב. המבוטח יהיה רשאי לערער על הצעת התיקון או
20 השומה של שמאי החוץ, ובלבד שהציג הצעת תיקון נגדית והודיע על רצונות **לפני תיקון הרכב**, או
21 הציג שומה נגדית לא יאוחר משבוע ימים לאחר שנמסרה לו השומה של שמאי החוץ. **לחילופין**,
22 המבוטח יאפשר למבוטח לבחור בשמאי אחר והוא רשאי להתנות בחירה כאמור בכך שהמבוטח
23 יאפשר לשמאי מטעם המבוטח לבדוק את הרכב טרם תיקונו. מבטח המעוניין בכך ישלח שמאי
24 מטעמו לבדיקת הרכב לא יאוחר מיום עבודה אחד ממועד קבלת **הצעת התיקון** של השמאי האחר.
25
26 ובכך, בנסיבות דנן, הנתבעת לא פעלה לפי ההנחיות הנ"ל. הנתבעת, באמצעות סוכן הביטוח, הוציאה
27 שמאי לבדיקת נזקי הרכב טרם התיקון. הערכת השמאי אושרה על ידי הנתבעת באמצעות סוכן
28 הביטוח והנזק תוקן. לאחר תיקון הנזק, ומשלא עלה בידי התובע לגבות את נזקו מהמזיק, התובע
29 נאלץ לקחת הלוואה בכדי לממן את עלות התיקונים ואז בלית ברירה, חזר לנתבעת. רק אז, נוכרה
30 הנתבעת לבדוק את הרכב על ידי שמאי מטעמה, וטענה כי השמאי הראשון הינו שמאי מטעם
31 התובע. הנני חוזרת ומדגישה, כי אותו שמאי נשלח על ידי סוכן הביטוח מבלי שניתנו לתובע הסברים
32 כלשהם אודות תחליך בחירת השמאי ומבלי שהנתבעת העמידה את התובע על האפשרות לבדיקה
33 ע"י שמאי מתוך רשימת השמאים של הנתבעת, ללא קשר להפעלת הפוליסה.
34

בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

05 מאי 2010

ת"ק 8307-01-10 מדורנק ואח' נ' הכשרת הישוב חברה לביטוח בע"מ ואח'

1 בהתאם לסעיף 7 ד' להוראות החוזר: "הודיע המבוטח למבטח אודות מקרה ביטוח, יידע המבטח
2 את המבוטח כי עומדת למבוטח הזכות לבחור שמאי חוץ או שמאי אחר, יסביר לו את ההבדלים
3 ביניהם, וכן יידע את המבוטח בדבר הדרכים העומדות לרשותו לשם קבלת רשימת שמאי החוץ ודף
4 ההסבר, ויציע למבוטח לקבל את הרשימה המעודכנת של שמאי החוץ ואת דף ההסבר באמצעות
5 פקס ודואר אלקטרוני".

6
7 בענייננו, סוכן הביטוח דיגל על כל החובות הנ"ל המוטלות עליו, ונתן לתובע להאמין, כי משאושר
8 ביצוע התיקון במוסד, אזי לא יוכלו להתעורר מחלוקת בשאלת גובה הנזק שנגרם לו וכי באותו
9 שלב, הוא רק נדרש למצות את ההליכים כנגד צד ג', המזיק. לא הנתבעת ולא סוכן הביטוח, מילאו
10 אחר חובת הגילוי המוטלת עליהם כלפי התובע ששילם מכספו עבור תיקון רכבו המבוטח אצל
11 הנתבעת, וסבר, בצדק, כי במידה ולא יקבל את כספו מהמזיק, אזי יחזור בחזרה לקבלת כספו
12 מהנתבעת.

13
14 אכן, על פי הוראות החוזר הנ"ל, נקבע בסעיף 6 ג' כי "סוכן ביטוח המעורב בהליך בחירת השמאי
15 יעשה זאת לטובת מיצוי זכויותיו של המבוטח בלבד ולפי שיקול דעתו המקצועי", אך הוראה זו,
16 הינה כפופה למילוי חובת הגילוי שנקבעה בסעיף 7ד' לחוזר.

17
18 הנתבעת הוסיפה וטענה עוד, כי יש לערוך חוות דעת שמאי לירידת ערך לאחר תיקון הרכב וזאת על
19 פי המלצת ועדת ששון. לעניין זה, כבר נקבע בפסיקה, כי אמות המידה שנקבעו על ידי "ועדת ששון"
20 אינן אמנות מידה מחייבות, ואם נתן השמאי הסבר מספק לאופן בו העריך את ירידת הערך, ניתן
21 לקבל את חוות דעתו, אף אם חוות הדעת לא נערכה בהתאם לאמות המידה שקבעה "ועדת ששון"
22 (ראי: בר"ע (מחוזי חיפה) 1887/02 אישי ישיר נ' אילנית לוי (7.3.04)).

23
24 חוות דעתו של השמאי הראשון, אשר עמד על מצב הרכב לפני התיקון, במהלך התיקון ולאחר
25 התיקון, נראית סבירה לחלוטין, במיוחד לאור ממצאי חוות הדעת השניה שאינה רחוקה ממש
26 ממצאי חוות הדעת הראשונה. עובדה זו, בצד העובדה כי השמאי השני הינו שמאי מטעם הנתבעת
27 מול העובדה כי השמאי הראשון אף הוא מטעם הנתבעת, ומכל מקום, בוודאי אינו שמאי מטעם
28 התובע, העובדה כי השמאי הראשון עמד על מצב הרכב לפני התיקון, במהלך התיקון ולאחר התיקון
29 מול העובדה כי השמאי השני עמד על מצב הרכב רק לאחר התיקון, ובהעדר הסברים סבירים שהיה
30 בהם כדי לשכנעני כי יש להעדיף את הערכתו של השמאי השני על פני הערכה הראשונה, הנני
31 קובעת כי נזקי הרכב שנגרמו בתאונה, הינם כמפורט בחוות הדעת הראשונה.

32
33 אשר על כן, הנני מחייבת את הנתבעת לשלם לתובע את הסכומים שלהלן:

34
35

בית משפט לתביעות קטנות בחיפה

05 מאי 2010

ת"ק 10-01-8307 מדורנק ואח' נ' הכשרת הישוב חברה לביטוח בע"מ ואח'

1 סך של 1,667 ₪ עבור יתרת שכר טרחת השמאי הראשון.
 2 סך של 1,982 ₪ בגין ההפרש בנוקדים על פי שתי חוות הדעת.
 3 סך של 3,334 ₪ בגין ההפרש בירידת הערך לפי הערכות שתני השמאים.

4

5 לסכומים הנ"ל יתווספו הפרשי ריבית והצמדה מיום התשלום בידי התובע ועד היום וכן בצירוף
 6 ריבית עונשית מקסימלית בהתאם לסעיף 28א' לחוק חוזה הביטוח, תשמ"א-1981.

7

8 הסכומים הנ"ל ישולמו תוך שבעה ימים מהיום, אחרת ישאו הפרשי ריבית והצמדה מהיום ועד
 9 התשלום המלא בפועל.

10

11 משהודיעה הנתבעת כי הינה מנחלת הליך נוסף כנגד צדדי ג' בגין הנוקדים נשוא תביעה זו (שם
 12 הנתבעת הינה תובעת וצדדי ג' הינם נתבעים) ומשלא התקיים דיון בפניי בהודעה כנגד צדדי ג' עקב
 13 אי התייצבותם, ומשלא קיים בתיק אישור מסירה למועד הדיון שהתקיים בפניי, ומשלא ביקשה
 14 הנתבעת סעד כלשהו כנגד צדדי ג', הנני מורה על מחיקת ההודעה כנגד צדדי ג'.

15

16

17

18

19 ניתנה היום, כ"א אייר תש"ע, 05 מאי 2010, בהעדר הצדדים.

20

נסרין עדי, שופטת

21

22

23

24

25

26